

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 4Csp/134/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117220137
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2018:5117220137.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivetou Sýkorovou, v právnej veci žalobcu: L. W., B.. XX.XX.XXXX, X. P. G. XXX, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, práv. zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o určenie neplatnosti rozhodcovskej zmluvy a dohody o zrážkach zo mzdy, takto

r o z h o d o l :

Súd určuje, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročná a bez poplatkov.

Súd určuje, že rozhodcovská zmluva č. 8500105196, uzavretá dňa 26.02.2015 medzi žalobcom a žalovaným, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná.

Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná.

Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 28.06.2017, doručenou Okresnému súdu Žilina dňa 06.07.2017 a doplnenou dňa 10.08.2017 sa žalobca domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by súd určil, že:

- Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročná a bez poplatkov,
 - že Rozhodcovská zmluva č. 8500105196, uzavretá dňa 26.02.2015 medzi žalobcom a žalovaným, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná,
 - že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná,
- a aby zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že medzi žalobcom a žalovaným došlo dňa 26.02.2015 k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere číslo 8500105196. V rovnaký deň bola uzatvorená rozhodcovská zmluva a Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka. Ako vyplýva z jednotlivých dokumentov, žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere, ako aj Rozhodcovská zmluva a Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka boli podpísané žalobcom dňa 25.02.2015 v X. a následne po odoslaní týchto dokumentov boli schválené a doplnené dňa 26.02.2015 v X.. V danom prípade ide o spotrebiteľský právny vzťah, pre ktoré je typické, že návrh zmlúv býva veľmi často predtlačенý na formulároch s tým, že fyzická osoba - spotrebiteľ nemá možnosť dosiahnuť zmenu v

návrhu zmluvy, nemôže vyjednávať a môže tento návrh buď prijať alebo neprijať a zmluvu neuzavrieť. Poukázal na ustanovenie § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka.

K určení, že zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500105196 zo dňa 26.02.2015 je bezúročná a bez poplatkov, žalobca uviedol, že Zmluva o revolvingovom úvere číslo 8500105196 neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to najmä: druh spotrebiteľského úveru, adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, nesprávny údaj o RPMN a taktiež vzhľadom na to, že výška RPMN je rozdielna v bode 5 a 6 uvedenej zmluvy, je táto zmluva v časti RPMN neplatná. Na základe uvedených skutočností je potrebné zmluvu o revolvingovom úvere číslo 8500105196 zo dňa 26.02.2015 považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

K určení neprijateľných zmluvných podmienok žalobca uviedol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže nebola individuálne dojednaná, čo vyplýva z toho, že žalobca ju podpísal v Bytči a žalovaný ju schválil v Bratislave. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal). Formulácia Dohody o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom. Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú (§ 53 ods.5 OZ), hoci má základ v znení zákona. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok (Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí; Č1.4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Na zdôraznenie správnosti tohto záveru žalobca poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOST, s.r.o.: „Článok 6 smernice Rady 93/1 S/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátneho súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“ Žalobca poukázal aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich zriadenej pri Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, zo dňa 21.1.2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179, ktorými v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy. Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Taktiež žalobca zdôrazňuje, že dohoda o zrážkach zabezpečuje pohľadávku vo väčšej výške, než na ktorú má žalovaný nárok, keďže zmluva o revolvingovom úvere je bezúročná a bez poplatkov. Ak zmluva o revolvingovom úvere ako hlavný záväzok nevznikla, resp. je neplatná, rovnako je neplatná aj Dohoda o zrážkach zo mzdy, keďže vedľajší záväzok sleduje osud hlavného záväzku. Z uvedených dôvodov je Dohoda o zrážkach neplatná.

Podľa názoru žalobcu spotrebiteľská rozhodcovská zmluva ako súčasť zmluvy o revolvingovom úvere predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože nebola individuálne dojednaná a žalobca nemohol ovplyvniť jej obsah, keďže mu bola predložená na podpis v Bytči a následne schválená v Bratislave. Poukázal na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka účinného v čase podpisu zmluvy. V prípade, ak sa spor vychádzajúci zo spotrebiteľskej zmluvy rieši na rozhodcovskom súde, dochádza k obchádzaniu súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie veci pred rozhodcom alebo rozhodcovským súdom. Ak však bola „nanútená“ jednou zmluvnou stranou, je daný predpoklad, že slabšia strana

vzťahu (spotrebiteľ) sa nedokáže v prípadnom rozhodcovskom konaní riadne brániť. Túto zmluvu si spotrebiteľ/žalobca nedojednal individuálne a pri jej akceptácii nemal na výber. Rozhodcovská zmluva núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu vo všetkých prípadoch, ak bude vystupovať na strane žalovaného a vzdať sa tak ústavného práva na spravodlivý proces pred nezávislým súdom, ak sa dodávateľ bude voči spotrebiteľovi domáhať svojich práv pred rozhodcovským súdom. Pokiaľ má spotrebiteľ postavenie žalovaného, tak v prípade žaloby na rozhodcovskom súde si už nemôže zvoliť všeobecný súd. Takúto rozhodcovskú zmluvu preto nemožno považovať za platne uzavretú. Výkon práv a povinností v takejto rozhodcovskej zmluve je v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

Podľa jeho názoru ďalším prejavom neprijateľnosti je aj tzv. geografická neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98, C-244/98) prejavujúca sa v tom, že sídlo rozhodcovského súdu žalobcu je neprímerane vzdialené oproti miestne príslušnému súdu spotrebiteľa. Svoj naliehavý právny záujem odôvodnil osobitným predpisom v zmysle § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, ktorý výslovne splnomocňuje a oprávňuje žalobcu v pozícii spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojich práv, ktorým je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

3. Podaním doručeným súdu dňa 22.08.2017 žalobca žiadal vydať neodkladné opatrenie, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo zmluvy č. 8500105196 uzavretej dňa 26.02.2015 medzi žalobcom a žalovaným k zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ako aj uloženia povinnosti žalovanému oznámiť zamestnávateľovi žalobcu - spoločnosti SEOYON E-HWA AUTOMOTIVE SLOVAKIA s.r.o., so sídlom Robotnícka 1, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 36 347 884, aby upustil od vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500105196 uzavretej dňa 26.02.2015 medzi žalobcom a žalovaným k zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uznesením č.k. 4Csp//134/2017-24 zo dňa 22.09.2017 súd návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia vo vyššie uvedenom znení vyhovel.

4. Voči predmetnému uzneseniu podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd, ako súd odvolací, uznesením č. k. 10Co/51/2018-52 zo dňa 28.02.2018 odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil. Uznesenia nadobudli právoplatnosť dňa 16.03.2018.

5. Podľa § 297 písm. b/ Civilného sporového poriadku (CSP), súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

6. Súd nariadil pojednávanie na deň 14.11.2018, na ktoré sa žiadna zo strán sporu nedostavila, pričom žalobca sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil podaním doručeným 13.09.2018 (č.l. 72 spisu) a žalovaný sa z neúčasti na pojednávaní ospravedlnil podaním zo dňa 04.09.2018 (č.l. 68 spisu) z dôvodu hospodárnosti konania.

7. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

8. Z písomnosti označenej ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“ č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015 (č.l. 5 spisu), uzatvorenej medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom, mal súd preukázané, že v predmetnej žiadosti je dlžníkom od veriteľa požadovaný revolvingový úver vo výške 1.500,- eur, ktorý bol žalobca povinný splatiť v 36 mesačných splátkach vo výške 53,08 eur, ktorá suma predstavuje mesačnú splátku vrátane úrokov. Zmluvná odmena predstavujúca celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom predstavuje 560,88 eur, s predpokladanou RPMN 27,03 %. Ďalej sa v žiadosti uvádza, že zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu je 150,- eur s priemernou hodnotou RPMN ku dňu podpísania Zmluvy o RÚ 34,42 %. Z bodu 6 predmetnej žiadosti v časti „údaj o schválenom revolvingovom úvere“ vyplýva, že sa úver poskytol vo výške 1.500,- eur, splatný v 36 mesačných splátkach po 53,08 eur, s RPMN 26,74%.

9. V listine označenej ako „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi- Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015 (čl. rub 10-11) boli stanovené údaje o výške úveru 1.500,- eur, ďalej splatnosť úveru v 36 mesačných splátkach, výška splátky 53,08 eur, dátum splatnosti prvej splátky 01.04.2015 do splatnosti poslednej splátky 01.03.2018. Ďalej boli stanovené údaje o revolvingu, a to

výška revolvingu 1.500,- eur, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 1.500,- eur, RPMN úveru 26,74 % a RPMN po vykonaní revolvingu 26,74 %.

10. K prvej vete výroku uvádza súd nasledovné:

11. Žalobou zo dňa 28.06.2017, doručenou Okresnému súdu Žilina dňa 06.07.2017 a doplnenou dňa 10.08.2017 sa žalobca domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by súd určil, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročná a bez poplatkov a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

12. Podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného do 31.3.2015, teda v čase uzatvorenia Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500105196 dňa 26.02.2015 (ďalej v texte len „zákona č. 129/2010 Z.z.“)

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

13. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z.: Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

14. Okresný súd predmetnú úverovú zmluvu č. 47292186 zo dňa 24.11.2014 právne posúdil ako zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Aj keď súd posúdil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako zmluvu o úvere, teda absolútny obchod v zmysle § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka, zároveň predmetnú zmluvu vyhodnotil ako typovú spotrebiteľskú zmluvu. Základnou črtou typizovaných spotrebiteľských zmlúv je totiž to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Právny vzťah medzi stranami sporu túto charakteristiku spĺňa, pretože zmluva bola vyhotovená ako formulár a jej súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností obchodné podmienky, či cenník, ktoré žalobca ovplyvniť nemohol, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Je pritom nepochybné, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy vystupoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a žalobca v čase uzavretia zmluvy nekonal v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti. Súd danú vec posúdil, a predmetnú zmluvu vyhodnotil súčasne aj v súlade so špeciálnou úpravou spotrebiteľského úveru obsiahnutou v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj s ohľadom na ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách obsiahnuté v Občianskom zákonníku. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatný typ zmluvy, ale ide o druh zmluvy, pre ktorú právne predpisy (nielen Občiansky zákonník) stanovujú osobitné podmienky a určujú jej náležitosti. Ustanovenie § 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka prikazuje aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka na práva a povinnosti zo spotrebiteľskej zmluvy, pokiaľ sú pre spotrebiteľa priaznivejšie než príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka. Inými slovami, Obchodný zákonník možno v prípade spotrebiteľskej zmluvy aplikovať iba tam, kde nenarazí na obmedzenia vyplývajúce z Občianskeho zákonníka. Súd dodáva, že aj ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka (v znení účinnom od 1. mája 2014), podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa mali inak použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou (rozsudok NS SR z 21. apríla 2015, sp. zn. 3MCdo 14/2014).

15. V danom prípade je tak nepochybné, že úverová zmluva je spotrebiteľskou v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z.. V prípade spotrebiteľských zmlúv súd musí ex offo skúmať, či zmluvy o spotrebiteľskom úvere majú všetky náležitosti ustanovené zákonom o spotrebiteľských úveroch (v danom prípade zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch), pričom následkom absencie niektorých zákonných náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru. Bolo tak potrebné v danej veci posúdiť, či predmetná zmluva má v zmysle § 9 ods. 2 citovaného zákona všetky povinné náležitosti, keď pri absencii náležitostí podľa citovaného zákonného ustanovenia sa poskytnutý úver považuje v súlade s § 11 ods. 1 citovaného zákona za bezúročný a bez poplatkov.

16. Preskúmaním obsahu predmetnej zmluvy súd vzhliadol absenciu obligatórnej náležitosti spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona, t.j. výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

17. Súd považuje za potrebné uviesť, že primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva, ktorým je zrozumiteľnosť pre spotrebiteľa a jeho ochrana, zodpovedá taký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami "výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Naplneniu uvedeného účelu preto nemôže učiniť zadosť zmluva neobsahujúca aj vyčíslenie toho, aká časť každej splátky pripadá na istinu, aká na úroky a na prípadné poplatky (u každej takejto čiastkovej položky osobitne). V splátke by mala byť oddelene uvedená výška splátky istiny, výška splátky úroku a výška splátky poplatkov. Z obsahu predmetnej zmluvy, ako aj z uvedeného oznámenia, pri tejto náležitosti, t.j. výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, takáto presnosť splnená nie je. Súd konštatuje, že uvedenie časti, ktorá z každej splátky pripadá na splatenie vyčerpanej istiny, na splatenie úrokov a splatenie prípadných poplatkov, je podľa súdu potrebné i preto, aby veriteľ nemal možnosť celú zaplatenú splátku použiť na úhradu úrokov (prípadne poplatkov). Neuvedenie tejto náležitosti by mohlo spôsobiť, že hoci dlžník spláca úver, istina prakticky jeho splátkami splácaná nie je, nakoľko ním uhrádzané splátky sa používajú v celom rozsahu na úhradu príslušenstva, z ktorého dôvodu nedochádza k poníženiu dlžnej istiny. Len vtedy, pokiaľ je presne vymedzené, aká časť splátky sa použije na úhradu istiny a aká časť na úhradu príslušenstva, je vylúčené, aby vznikli pochybnosti o tom, ako mali byť zaplatené splátky započítavané na úhradu dlžného úveru s príslušenstvom. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/142/2016 zo dňa 22.06.2016, sp. zn. 6Co/107/2016 zo dňa 27.04.2016, či sp. zn. 6Co/170/2015 zo dňa 17.06.2015 a tiež na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Sžo/19/2012 zo dňa 12.03.2013.

18. Pre úplnosť dôvodov tohto rozhodnutia, aj vo vzťahu k tejto obligatórnej náležitosti, okresný súd upriamuje pozornosť na právny záver Krajského súdu v Žiline obsiahnutý v rozsudkoch sp. zn. 6Co/30/2017 zo dňa 26.04.2017 a sp. zn. 7Co/61/2017 zo dňa 26.04.2017, a to k rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15 zo dňa 9.11.2016. Krajský súd v Žiline konštatoval, že vzhľadom na explicitné znenie zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v časti povinnosti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, ak by vnútroštátny súd po rozsudku C 42-15 vyložil toto ustanovenie eurokonformne tak, že zmluva nemusí obsahovať členenie splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne v otázke, kedy je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov, doslova by "zlomil" vnútroštátne právo a toto vnútroštátne právo by nahradil smernicou EÚ (čo je postup typický pre priamy účinok). Nakoľko sa ale jedná o spory medzi jednotlivcami, priamy účinok smernice je vylúčený (teda môžeme uvažovať iba o účinku nepriamom) a naznačený postup nebude možný, pretože by sa jednalo o výklad práva contra legem.

S týmto právnym názorom sa okresný súd plne stotožňuje. V nadväznosti na uvedené okresný súd konštatuje, že nemožno uvažovať ani o nepriamom účinku smernice. V prípade, keby bol nepriamy účinok priznaný, aj v tomto prípade by išlo o výklad contra legem, nakoľko zákon o spotrebiteľských úveroch definuje predmetné obligatórne náležitosti inak ako dotknutá smernica.

Ak by súd pripustil eurokonformný výklad predmetného ustanovenia, teda jeho výklad v duchu smernice, zmluva o spotrebiteľskom úvere by musela obsahovať výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa (čl. 10 ods. 2 písm. h) smernice č. 2008/48/ES). Ak by sa pripustilo, že frekvencia splátok je mesačná, spotrebiteľ aj tak nevie, v ktorý deň sú splatné jednotlivé splátky, čo má podstatný význam s ďalšími jeho záväzkami a povinnosťami, napríklad spotrebiteľ zo zmluvy nevie, kedy sa dostáva do omeškania (nakoľko nepozná dátum splátky v mesiaci) a navyšuje tak svoj záväzok o ďalšie sumy predstavujúce úrok z omeškania. Pokiaľ spotrebiteľ nepozná konkrétny dátum splátky v mesiaci, môže to mať tiež za následok iniciovanie rozhodcovského konania zo strany žalovaného, prípadne realizáciu zrážok zo mzdy, nakoľko je známe, že žalovaný Dohody o zrážkach zo mzdy so svojimi klientmi uzatvára (spotrebiteľ nevie, či splatnosť splátky je v prvý deň v mesiaci, v polovici mesiaca alebo na konci mesiaca, pričom takto formulovaná zmluva dáva veriteľovi „priestor“ na uplatňovanie rôznych sankcií).

19. Súd má za to, že tak explicitne presné ustanovenie, akým je ust. § 9 ods. 1 písm. k) cit. zákona cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarcu v citovanom

ustanovení jasne deklaroval, aké následky sú spojené s absenciou obligatórných náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 ods. 1 cit. zákona. Smernica EÚ, ktorá bola zjavne implementovaná do nášho právneho poriadku nad jej rámec a v rozpore s ustanovením o úplnej harmonizácii, nemôže mať priamy účinok, teda zakladať práva a povinnosti priamo sporovým stranám - pôsobiť horizontálne. Teória a prax Súdneho dvora EÚ vychádza z premisy, že takáto situácia môže následne viesť k použitiu tzv. eurokomformného výkladu vnútroštátnej normy (tzv. nepriamy účinok smernice), ktorý má však svoje medze, už judikované rovnako Súdny dvorom EÚ.

20. Najvyšší súd SR vo veci 3Cdo/146/2017 založil svoj výklad len na teleologickom výklade Zákona č. 129/2010 Z. z. (úmysel zákonodarcu vyjadrený v dôvodovej správe k nemu) bez toho, aby posúdil, či nedošlo prípadne aj k neúmyselnému chybnému transponovaniu Smernice do vnútroštátneho práva a bez toho, aby skúmal, aký význam zákonodarca prisúdil predmetnému slovnému spojeniu v čase, kedy ho zákonodarca použil vo vnútroštátnom právnom poriadku po prvýkrát. Navyše, pri teleologickom výklade celkom opomenul tú časť dôvodovej správy k novele Zákona č. 129/2010 Z. z. (zákonu č. 279/2017 Z. z.), ktorým zákonodarca vyslovene uvádza, že „ak by sme predmetné ustanovenia ponechali v zákone č. 129/2010 Z. z., Slovenská republika by išla nad rámec podmienok stanovených smernicou" a z tejto dôvodovej správy do svojho rozhodnutia selektívne vybral len tú časť, ktorá podporuje jeho závery. Uznesenie Najvyššieho súdu SR vnáša do právnych vzťahov mimoriadnu právnu neistotu, kedy sa rôzne pojmy vykladajú totožne (ust. § 9 ods. 2 písm. l) pred novelou a po novele účinné od 01.05.2018, ale aj ust. § 4 ods. 1 písm. h) a ust. § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z.). Spojením historického výkladu skúmanej právnej normy s princípom právnej istoty, použitím všetkých ostatných výkladových metód, ako aj porovnaním znenia právnych noriem obsiahnutých na rôznych miestach zákona č. 129/2010 Z. z., nie je možné dotknutému ustanoveniu Smernice priznať nepriamy účinok v znení zákona č. 129/2010 Z. z. účinného do 30.04.2018 (v odsekoch 18. a 20. - zdroj: PAVÚK, Anton. Právna analýza uznesenia Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 3 Cdo 146/2017 <<https://www.najpravo.sk/clanky/pravna-analyza-uznesenia-najvyssieho-sudu-sr-vo-veci-sp-zn-3-cdo-146-2017.html?print=1>>, 26.6.2018. Dostupné z <<https://www.najpravo.sk/clanky/pravna-analyza-uznesenia-najvyssieho-sudu-sr-vo-veci-sp-zn-3-cdo-146-2017.html?print=1>>).

21. Súd ešte poukazuje na právny záver Krajského súdu v Žiline obsiahnutý v rozsudku sp. zn. 5Co/213/2018-68 zo dňa 25.09.2018, v ktorom konštatoval, že výklad zákona č. 129/2010 Z.z. platného v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy nemôže narušovať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Pojem právnej istoty je v slovenskom Civilnom sporovom poriadku vyjadrený v čl. 2 ods. 2 ako "stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo". Ustálená judikatúra slovenských súdov podala, aj podáva stabilný výklad ustanovenia zákona ohľadom potreby štruktúrovania splátok spotrebiteľského úveru a na jej prelomenie niet žiadneho dôvodu. Pokiaľ existujú rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (v počte 2, senáty NS SR), ktoré predstavujú odklon od zaužívanej praxe a zaužívaného riešenia predmetných sporov v súlade so zásadami, ktoré sú uvedené vyššie, odvolací súd uvedené rozhodnutia nepovažoval za ustálenú rozhodovaciu prax v zmysle vyššie citovaného čl. 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

22. Vzhľadom na uvedené, z dôvodu absencie náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 písm. f), j) a k) citovaného zákona, sa v zmysle § 11 ods. 1 citovaného zákona považuje poskytnutý úver na základe predmetnej zmluvy za bezúročný a bez poplatkov. Súd preto žalobe v časti čo do určenia, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročná a bez poplatkov, vyhovel.

23. Súd dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na určení, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročná a bez poplatkov, je daný.

Určovací žalobu podľa 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z., Civilného sporového poriadku, považuje zákon za procesne prípustnú len vtedy, ak je na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Cieľom určovacej žaloby je vydanie rozsudku, ktorého výrok odstraňuje žalobcovu neistotu v tom, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je. Naliehavý právny záujem je daný hlavne tam, kde by bez tohto

určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo kde by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým. Pokiaľ nie je naliehavý právny záujem daný, nemôže byť žaloba z tohto dôvodu opodstatnená. Je pravdou, že pokiaľ by si žalobkyňa mohla voči žalovanému uplatniť žalobou o plnenie nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, vzniknutého prípadným plnením žalobkyne nad rámec istiny úveru, žaloba o určenie, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov, by nebola prípustná, keďže táto okolnosť by bola predmetom skúmania súdu v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia ako prejudiciálna otázka. V konkrétnom prejednávacom prípade však žalobkyňa žalovať na uvedené plnenie zatiaľ nemôže, keďže nie je zjavné (v konaní to preukázané nebolo), či žalovanému ako veriteľovi už bezdôvodné obohatenie vzniklo prijatím plnenia nad rozsah istiny úveru. Žalobkyňa uviedla v podaní doručenom súdu dňa 27.11.2017 (č.l. 47), že úver splácala a došlo aj k niekoľkým zrážkam zo mzdy, podľa jej názoru už je istina úveru uhradená, resp. by čoskoro uhradená bola.

Žalovaný uviedol v podaní doručenom súdu dňa 17.10.2017 (č.l. 30), že žalobkyňa doposiaľ nesplatila ani istinu úveru. Žalovaný však nekonkretizoval, akú sumu žalobkyňa doposiaľ titulom úverovej zmluvy žalovanému uhradila, na čo aj žalobkyňa v podaní doručenom súdu dňa 27.11.2017 poukázala.

Súd má teda za to, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení je daný z toho dôvodu, že touto žalobou o určenie, že úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov, sa predchádza žalobe žalobkyne o plnenie, t.j. o vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia, ktoré by preplatením istiny úveru žalobkyňou mohlo vniknúť žalovanému, ako i z dôvodu, aby nedošlo k situácii, že na základe úverovej zmluvy, ktorú je potrebné pre absenciu povinných náležitostí považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú, by sa žalovaný ako veriteľ domáhal voči žalobkyňi ako dlžníčke zaplata úroku a poplatkov, na ktoré však nárok z hore uvedených dôvodov nemá. Teda určením, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je bezúročná a bez poplatkov, sa odstraňuje právna neistota medzi stranami ako účastníkmi zmluvy o úvere v tom, aký nárok žalovanému ako veriteľovi titulom tejto zmluvy vlastne patrí.

24. K druhej vete výroku uvádza súd nasledovné:

25. Žalobou zo dňa 28.06.2017, doručenou Okresnému súdu Žilina dňa 06.07.2017 a doplnenou dňa 10.08.2017 sa žalobca domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by súd určil, že rozhodcovská zmluva č. 8500105196, uzatvorená dňa 26.02.2015 medzi žalobcom a žalovaným, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

26. Súd vykonal dokazovanie oboznámením spisového materiálu, mal zistený nasledovný skutkový stav:

27. Podľa žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/ zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015 bolo zistené, že bola uzatvorená zmluva medzi stranami sporu a podľa bodu 5 žalobca požiadala o úver a podľa bodu 6 bol schválený úver (úverový limit) 1.500,- eur. Ďalej sa v tejto žiadosti/zmluve uvádza: počet splátok 36, predpokladaná RPMN 27,03 % a priemerná RPMN 17,77 % a poskytnutá čiastka revolvingu 1.500,- eur, celková čiastka revolvingu 2.060,88 eur a ročná úroková sadzba revolvingu 17,77 %. Zmluva bola podpísaná žalobcom 25.02.2015 a žalovaným 26.02.2015.

28. Podľa rozhodcovskej zmluvy č. 8500105196 dňa 26.02.2015 bolo zistené, že bola uzatvorená medzi totožným veriteľom a dlžníkom ako vyššie uvedená zmluva o revolvingovom úvere a v tejto rozhodcovskej zmluve podľa bodu 1 dlžník vyhlasuje a svojím podpisom potvrdzuje, že súhlasí s uzatvorením tejto rozhodcovskej zmluvy. Podľa bodu 2 veriteľ vyhlasuje, že uzatvorenie tejto rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzavretia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere medzi veriteľom a dlžníkom. Dlžník nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy zo strany veriteľa, pričom vyhlasuje, že o tejto skutočnosti bol zo strany veriteľa jasne a zrozumiteľne informovaný. Podľa bodu 3 veriteľ pred uzatvorením rozhodcovskej zmluvy poučil dlžníka o dôsledkoch jej uzavretia, a to nasledovne: Dôsledkom uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy je možnosť riešenia sporov vyplývajúcich alebo súvisiacich s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere s číslom zmluvy totožným ako je číslo tejto rozhodcovskej zmluvy, ktorú veriteľ a dlžník uzatvoria, s porušením, ukončením či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere v rozhodcovskom konaní. Spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní. Výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi. V ďalšej časti - bode 5 sa uvádzajú spory, ktoré budú riešené v rozhodcovskom konaní pred niektorým zo Stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov a uvádzajú sa dva rozhodcovské súdy, mimo iné Slovenský arbitrážny súd. Podľa bodu 7 je dlžník oprávnený od zmluvy odstúpiť

bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od uzavretia tejto zmluvy. Žalobca podpísal predmetnú rozhodcovskú zmluvu v Bytči dňa 25.02.2015.

29. Podľa oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi/ zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015 bola zistená schválená výška úveru 1.500,- eur. Ďalej sa v tomto oznámení uvádza splatnosť úveru, výška mesačnej splátky, dátum splatnosti prvej splátky úveru, dátum splatnosti poslednej splátky úveru, periodicita splácania úveru, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania, celková výška úveru, RPMN úveru, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy o revolvingovom úvere, schválená výška revolvingu, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu, RPMN po vykonaní revolvingu (predpokladaná výška), úverový limit, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) odplata za poskytnuté služby v zmysle čl. 8 ods. 8.1. písm. a) dohody o poskytnutí služby, ročná úroková sadzba revolvingu, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania, dátum nadobudnutia platnosti zmluvy o revolvingovom úvere, dátum nadobudnutia účinnosti zmluvy o revolvingovom úvere.

30. Súd vec posúdil podľa nižšie uvedených ustanovení právnych predpisov:

31. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 53 ods.1,2,3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. (2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (3) Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

33. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

34. Podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

35. Ako je už vyššie uvedené (ods. 14. a 15. rozsudku), pri zákonnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že žalovaný ako veriteľ v danom prípade pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500105196 uzatvorenej dňa 26.02.2015 medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, nakoľko z jeho výpisu z obchodného registra vyplýva, že predmetom jeho činnosti je okrem iného aj poskytovanie úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Žalobca zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Uvedená zmluva má potom vzhľadom na tieto atribúty charakter spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

36. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle zmluvných strán. Slobodná voľba vyžaduje

informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a o tom, čo tá-ktorá voľba konkrétne znamená. Žalovaný v tomto smere dôkazné bremeno neunesol. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola musí platiť aj vtedy, keď zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený na samostatných listinách. Niet dôvodu súdnu kontrolu formulárovej zmluvy vylúčiť iba preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázané vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa spotrebiteľom predkladajú na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali sami spotrebiteľia.

37. Súd zastáva názor, že spôsob, akým bola rozhodcovská doložka v rozhodcovskej zmluve v prejednávacom prípade koncipovaná a spotrebiteľovi predložená spolu s ostatnými všeobecnými podmienkami, nesvedčí o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky, ale skôr o zámernom predkladaní zmluvných podmienok (ide o zmluvu o revolvingovom úvere a rozhodcovskú zmluvu, obe podpísané v jeden deň), ktorým žalovaný sledoval vylúčenie tohto dojednania spod režimu súdnej kontroly. Veriteľ, teda žalovaný, z vyššie uvedených dôvodov nepreukázal osobitné vyjednanie rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve, resp., že by si žalobca osobitne vymienil jej dojednanie. Žalobca nebol pri podpise zmluvy o revolvingovom úvere a rozhodcovskej zmluve informovaný o náležitostiach, boli mu uvedené len údaje revolvingového úveru, aj to v nedostatočnej miere, nakoľko bol informovaný len o výške poskytnutého úveru a výške jednotlivých splátok. Rozhodcovská zmluva mu bola pri podpise o revolvingovom úvere len daná na podpis, bez ďalšieho oboznamovania. Žalobca nevedel posúdiť za daného stavu svoje možnosti, ovplyvniť obsah takejto zmluvy a mnohé ustanovenia zmluvy či dojednaní boli naformulované takým drobným písmom, že ich bolo možné len s ťažkosťami dôsledne prečítať v rámci podpisovania viacerých listín súvisiacich s poskytovaným úverom.

38. Súd zároveň podotýka, že rozhodcovská zmluva bola žalobcom podpísaná v rovnaký deň, ako zmluva o revolvingovom úvere, a teda nie v čase vyššej bdelosti po vzniku sporu, ale už na samotnom začiatku zmluvného vzťahu, kedy jej žalobca nemusel prikladať väčší význam, pretože vôľa žalobcu bezpochyby primárne smerovala k uzatvoreniu úverovej zmluvy. Od spotrebiteľa nemožno spravodlivo žiadať, aby využil svoje právo na odstúpenie od zmluvy, ktorej uzavretie ani primárne nesledoval (keďže predmetom záujmu bola hlavná - úverová zmluva), ak nerozumie obsahu tejto zmluvy, pretože mu v súvislosti s ňou nebolo poskytnuté vysvetlenie zo strany žalovaného a navyše za stavu, ak ju žalobca uzavrel v čase, keď medzi účastníkmi zmluvného vzťahu nebol spor, z ktorého by hrozilo využitie rozhodcovskej zmluvy a tiež nepochybne za stavu, keď žalobca v obdobnej situácii vo vzťahu so žalovaným predtým nebol. V tej súvislosti súd poukazuje aj na to, že z dojednaní obsiahnutých v rozhodcovskej zmluve týkajúcich sa práva spotrebiteľa odstúpiť od nej (bod 7) nevyplýva, že odstúpenie od rozhodcovskej zmluvy nemá vplyv na platnosť zmluvy o revolvingovom úvere, preto žalobca (ako bežný spotrebiteľ), ktorý je bez právnického vzdelania, sa nemohol jednoznačne domnievať, že odstúpenie od rozhodcovskej zmluvy nemá vplyv na platnosť zmluvy o revolvingovom úvere.

39. Ďalej treba dodať, že rozhodcovská doložka, ktorá by mala založiť legitimitu pre exekučný titul, znemožňuje voľbu žalobcu ako spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak by v konaní vystupovala na strane žalovanej. O zmluvnú podmienku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní, ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto podmienky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula, alebo dodávateľ svojím konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať svoju vôľu v zmluvnom vzťahu, bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko- právnej ochrany pred štandardnými zmluvami (In: Štandardné zmluvy, str. 214, Vydavateľ Aleš Čeněk, 2010, Kristián Csach).

40. Doložku nie je možné akceptovať, ak by vyžadovala od spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Teda ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r/ OZ nie je len o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale o dôsledkoch, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Je známe, že existuje len minimum prípadov, v ktorých by nejaký spotrebiteľ vyvolal konanie pred rozhodcom a pokiaľ

sa tak predsa len stalo, ide s najväčšou pravdepodobnosťou o výnimočný prípad. Súd zastáva názor, že možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú dodávatelia. V takomto prípade potom spotrebiteľ - žalobkyňa na základe rozhodcovskej doložky v takom znení, v akom bola do úverovej zmluvy vnesená, nemá inú možnosť, ako sa len podrobiť, na základe návrhu dodávateľa, iniciovanému rozhodcovskému konaniu. Pretože, ak má podľa znenia rozhodcovskej doložky právo voľby žalobca, čo je takmer výlučne vždy dodávateľ, potom uvedená doložka spotrebiteľovi, ktorý v drvivej väčšine prípadov vystupuje ako žalovaný, nedáva absolútne žiadnu možnosť voľby a núti ho podrobiť sa voľbe dodávateľa.

41. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva je potom celkom zrejme najmä v prospech dodávateľa, ktorý už pri koncipovaní rozhodcovskej doložky (táto nebola medzi účastníkmi zmluvy individuálne dojednaná, ale bola jednostranne dodávateľom do formulára „predformulovaná“, vnesená, počítajúc s tým, že právne menej zdatný spotrebiteľ nebude môcť pri podpise zmluvy posúdiť dopad takto sformulovanej rozhodcovskej doložky) ráta s tým, že v drvivej väčšine prípadov bude práve dodávateľ v pozícii žalobcu majúceho možnosť podať žalobu na rozhodcovský súd bez toho, aby uvedený postup mohol spotrebiteľ akokoľvek ovplyvniť.

42. Na margo dôvodovej správy k § 53 ods. 4 písm. r) OZ súd považuje za potrebné ozrejmiť, že v dôvodovej správe sa uvádza, že „spotrebiteľ môže svoje práva uplatňovať nie iba v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky, ale ak sa tak rozhodne, aj v občianskoprávnom konaní a zmluvná podmienka, ktorá by mu v tom bránila, bude v zmysle navrhovaného ustanovenia považovaná za neprijateľnú“.

43. Zároveň súd poukazuje i na to, že takto koncipovaná rozhodcovská doložka nemôže požívať právnu ochranu ani podľa Smernice Rady 93/13/EHS.

44. Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

45. Podľa bodu 1 písm. q) prílohy Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v /spotrebiteľských zmluvách, PODMIENKY UVEDENÉ V ČLÁNKU 3 ODS. 3 sú podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

46. Súd i s poukazom na uvedené konštatuje, že spôsob akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, len formálne napĺňa podmienku uvedenú v prílohe Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v tom význame, že rozhodcovské konanie nebolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo zmluvy. I napriek formálnemu zneniu rozhodcovskej doložky, reálne dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa potom už podpisom rozhodcovskej zmluvy reálne vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu (či už z nevedomosti alebo nemožnosti vplývať na obsah zmluvy).

47. Rozhodcovská doložka obsiahnutá v rozhodcovskej zmluve bola v čase jej uzavretia neprijateľnou podmienkou (keďže ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) OZ bolo do Občianskeho zákonníka zapracované od 01.01.2008, tj. už pred uzatvorením úverovej zmluvy) a ako taká bola už od počiatku neplatná podľa § 53 ods. 5 Obč. zákonníka.

48. Vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva č. 8500105196, uzavretá dňa 26.02.2015 medzi žalobcom a žalovaným, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná. Preto súd žalobe aj v tejto časti ako skutkovo a právne dôvodnej vyhovel.

49. K tretej vete výroku uvádza súd nasledovné:

50. Žalobou zo dňa 28.06.2017, doručenou Okresnému súdu Žilina dňa 06.07.2017 a doplnenou dňa 10.08.2017 sa žalobca domáhal vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by súd určil, že Dohoda

o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná a zaviazal žalovaného na náhradu trov konania.

51. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

52. Medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom došlo k uzavretiu zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 8500105196 dňa 26.02.2015, na základe ktorej žalovaný žalobcovi poskytol finančné prostriedky vo výške 1.500,- eur, ktoré sa žalobca zaviazal splácať v 36 mesačných splátkach vo výške 53,08 eur, pri úrokovej sadzbe 17,77 % ročne.

S uzavretím úverovej zmluvy žalobca so žalovaným uzavrel aj Dohodu o zrážkach zo mzdy č. 8500105196 (č.l. 13) podľa ustanovenia § 551 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len OZ). Súčasťou dohody je ustanovenie, že spoločnosť (žalovaný) má / bude mať pohľadávku, ktorá vznikne tým, že žalovaný poskytne na základe žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru č. 8500105196 dlžníkovi čiastku vo výške 1.500,- eur. Pohľadávky žalovaného voči žalobcovi zabezpečené touto dohodou sú tvorené úverom, vrátane všetkých prípadných revolvingov poskytnutých žalobcovi, príslušenstvom úveru, prípadne zmluvnými pokutami, nákladmi, ktoré žalovanému preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávok a ďalšími prípadnými pohľadávkami žalovaného voči žalobcovi, ktoré vyplynú/ vzniknú na základe alebo v súvislosti s uvedenými zmluvami prípadne dodatkami. Dohoda obsahovala ustanovenie, na základe ktorého je zamestnávateľ žalobcu povinný vykonávať v prospech žalovaného mesačné zrážky zo mzdy žalobcu v riadnom výplatnom termíne a odvádzať ich na určený bankový účet žalovaného vo výške 53,08 eur. Dohoda obsahovala ďalej ustanovenie, podľa ktorého strany výslovne súhlasia s tým, že pokiaľ nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, alebo bude vo výške nižšej, bude za účelom vyrovnania pohľadávok výška mesačnej zrážky zo mzdy v nasledujúcom mesiaci či mesiacoch zvýšená nad dohodnutú výšku, a to na najvyššiu prípustnú výšku v zmysle zákona, a to až do doby úhrady všetkých pohľadávok v omeškani.

Súd poznamenáva, že v časti V. zmluvy ostalo nevyplnené miesto vyznačené bodkovaním, určené pre údaj o zamestnávateľovi.

53. Dňa 11.04.2017 adresoval žalovaný zamestnávateľovi žalobcu HANIL E-HWA AUTOMOBILE SLOVAKIA s.r.o. na adresu Areál ZŤS č. 924, Dubnica nad Váhom, žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu, v ktorom požiadal zamestnávateľa o vykonávanie zrážok od najbližšieho výplatného termínu, pričom dlh žalobcu vyčíslil na sumu 842,96 eur + úrok z omeškania. Požiadal zamestnávateľa žalobcu, aby pravidelne vykonával pravidelné mesačné zrážky zo mzdy v sume 53,08 eur až do vyrovnania celého dlhu. Z predloženého potvrdenia zamestnávateľa vyplýva, že zamestnávateľ žalobcu pristúpil k vykonaniu zrážok z jeho mzdy.

54. Podľa § 551 OZ, (1) Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. (2) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. (3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

55. Podľa § 52 OZ, (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

56. Podľa § 53 ods. 1 OZ, Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

57. Podľa § 53 ods. 5 OZ, Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

58. Podľa § 54 ods. 1 OZ, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

59. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnáť túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

Zmluvné podmienky dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve sa môžu odchyliť od podmienok upravených v občianskom zákonníku len v prospech spotrebiteľa. Akákoľvek dohoda v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zhoršuje postavenie spotrebiteľa alebo ktorou sa spotrebiteľ vopred vzdáva svojich práv, nie je možná. Spotrebiteľské zmluvy by mali byť vyvážené a nemožno akceptovať, aby spotrebiteľ mal menej práv ako dodávateľ.

V prejednávanej veci ide nepochybne o spotrebiteľský vzťah, nakoľko žalobca vystupoval ako fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Na druhej strane žalovaný vystupoval v pozícii dodávateľa, nakoľko poskytovanie úverov a pôžičiek realizoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Preto právnu úpravu týkajúcu sa spotrebiteľských zmlúv súd nielenže môže, ale aj musí aplikovať.

60. Súd uzavrel, že v danom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500105196 zo dňa 26.02.2015 preukázaný tým, že žalovaný preukázateľne uskutočnil realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza bez právneho dôvodu (akéhokoľvek rozhodnutia súdu alebo inej inštitúcie) k zásahu do majetkovej sféry žalobcu, pričom jeho zamestnávateľ musí rešpektovať uzatvorenú dohodu o zrážkach zo mzdy a žalovaný sa tak môže na úkor žalobcu bezdôvodne obohacovať. Za určovaciu žalobu považuje súdna prax aj žalobu o určení neplatnosti právneho úkonu, ako jeden z právnych prostriedkov ochrany spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu je potrebné skúmať so zreteľom na individuálne okolnosti prípadu, predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacej žaloby a konečný zmysel žalobcom navrhovaného rozhodnutia. Pri skúmaní podmienok uvedených v § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku, umožňujúcich riešenie práva súdnym rozhodnutím, treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy spotrebiteľa (ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločenstiev, v nie poslednom rade i domáca právna úprava) je daný, nakoľko bez určenia neplatnosti dohody by právne postavenie žalobcu ako dlžníka bolo neisté a súčasne by bolo ohrozené jeho právo na disponovanie s vlastnou mzdou.

61. V prejednávanej veci súd konštatuje, že pre dohodu o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Dohoda musí obsahovať označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500105196 neobsahovala. Dohoda neobsahovala výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, len okrem pohľadávky zo zmluvy o úvere č. 8500105196 vo výške 1.500 €, ďalej opisuje aj iné možné spôsoby vzniku tejto pohľadávky (existujúce, budúce, podmienené záväzky v neurčitej výške). Vymedzenie zabezpečovacej pohľadávky, ako pohľadávky z

úveru, vrátane revolvingov, prípadne zmluvné pokuty a prípadne jeho ďalšie pohľadávky voči žalobcovi, ktoré do budúcnosti vyplývajú zo zmluvy a jej prípadných dodatkov, je neurčité, a preto neplatné s poukazom na § 37 ods. 1 OZ, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečená pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejavíť vôľu, uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku.

Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občiansko-právnych vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahoch, majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, pre ktoré pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať zrážky zo mzdy v prospech veriteľa. To je prvý dôvod, pre ktorý je dohoda o zrážkach zo mzdy neakceptovateľná a s poukazom na uvedené neplatná. Pri uzatváraní dohody dlžník, musí vedieť druh pohľadávky, ktorú zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy. Suma 1.500,- eur v bode I. dohody bola uvedená len v súvislosti s označením poskytnutého úveru, táto suma nepredstavuje výšku pohľadávky, ktorá môže byť zrážaná zo mzdy dlžníka (táto v skutočnosti je oveľa vyššia, navýšená o úroky či sankcie).

Neurčité je aj zmluvné dojednanie v článku V. dohody týkajúce sa výšky splátok (teda rozsahu uhradzovacej funkcie zabezpečovacieho inštitútu zrážok), podľa ktorého ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka v nasledujúcich mesiacoch zvýšená nad dohodnutú sumu. Ide o jednostranné, neprimerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa, lebo má byť uspokojený aj nad dohodnutú výšku mesačnej zrážky. Je nepripustné navyšovať zrážky zo mzdy nad dohodnutú výšku, pretože potom to predstavuje obchádzanie náležitosti dohody o zrážkach zo mzdy - teda uvedenie výšky mesačných zrážok. Vzhľadom na to, čo súd uviedol v tomto odseku odôvodnenia sa súd nestotožňuje s argumentmi žalovaného, že na dostatočné určenie zabezpečovanej pohľadávky postačuje jej vymedzenie titulom jej vzniku (teda, že stačí uviesť, z akého právneho vzťahu táto pohľadávka vznikne).

62. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov dlžník súhlasí s tým, aby mu platiteľ mzdy vykonával zrážku zo mzdy alebo iných príjmov a túto poukazyval veriteľovi. Touto dohodou teda dlžník aj veriteľ zasahujú do právneho postavenia tretej osoby - zamestnávateľa dlžníka bez toho, aby bol tento účastníkom dohody. Veriteľ sa takto dostáva do majetkovoprávneho vzťahu s ďalším subjektom, a preto musí byť platiteľ mzdy v dohode náležite identifikovaný, k čomu v tomto prípade nedošlo - údaj o zamestnávateľovi dlžníka v dohode absentuje. Presné označenie platiteľa mzdy je potrebné už z toho dôvodu, že platiteľ mzdy musí mať spoľahlivý doklad na oprávnené vykonávanie zrážok. Preto je dohoda pre absentujúce, a tým neurčité vymedzenie označenia platiteľa mzdy, úkonom absolútne neplatným podľa § 37 ods. 1 OZ.

63. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, jej obsah žalobca nemal možnosť ovplyvniť, jej obsah sa neprispôsobuje okolnostiam prípadu. Ani sám žalovaný nespochybnil tvrdenie žalobcu, že uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy bolo podmienkou poskytnutia úveru (žalovaný spochybnil len nanútenie a nátlak pri uzavretí tejto dohody), sám žalovaný uviedol, že pri podpise zmluvy požadoval za účelom zabezpečenia záväzkov a návratnosti úveru uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy, čo mu právna úprava nezakazuje, z čoho je zjavné, že pokiaľ žalobca chcel úver od žalovaného získať, nemal inú možnosť, ako len pristúpiť na podpísanie dohody o zrážkach (buď podpíše dohodu a dostane úver, alebo ju nepodpíše a veriteľ mu úver neposkytne). V deň podpisu zmluvy o revolvingovom úvere žalobca podpísal na samostatnej listine aj dohodu o zrážkach zo mzdy, podľa ktorej súhlasil, aby mu boli vykonané zrážky zo mzdy minimálne (vyplýva z čl. V. dohody) vo výške 53,08 eur, podpísal, že s dohodou súhlasí a že veriteľ je oprávnený predložiť túto dohodu zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o úvere. Spotrebiteľ uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je tak chciac - nechciac nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly podmienok obsiahnutých v zmluve. Podpisom sa musel žalobca podrobiť vykonávaniu zrážok bez toho, aby mohol zabrániť ich vykonávaniu v tých prípadoch, ak sú zrážky uplatňované veriteľom napríklad aj z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti zmlúv pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi, resp. z iných dôvodov. Naozaj môže nastať, ak už nenastala, situácia, v ktorej si veriteľ môže vymôcť celú pohľadávku voči dlžníkovi pomocou zrážok z dlžníkovej mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prekračovať sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri náležitom súdnom preskúmaní nekalosti a podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom spotrebiteľ musí vynaložiť značné úsilie pre to, aby získal takto zaplatené

prostriedky späť a môže byť od takého postupu odradený neprimeranými nákladmi a ťažkosťami. Inštitút zrážok zo mzdy neprimerane uľahčuje veriteľovi vymoženie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. Žalovaný v prejednávanej veci navyše ani nepreukázal, že by prípadne poskytol žalovanému inú alternatívu zabezpečenia záväzkov zo zmluvy o úvere, jednoducho, so zmluvou o úvere žalobca musel pristúpiť na takúto formu zabezpečenia záväzku. Žalovaný navyše nepreukázal a ani netvrdil, že žalobcu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, hoci je uvedený postup osobitne dôležitý v prípade spotrebiteľských zmlúv.

64. S poukazom na uvedené dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ bol nútený dohodu vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať. Tomu nebráni ani fakt, že dohoda o zrážkach zo mzdy a úverová zmluva sa nenachádza na jednej listine a neobsahuje iba jeden podpis žalobcu. V tejto súvislosti súd poukazuje podporne aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri MS SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98, 113, 179, ktorým v bode 9 komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ust. § 53 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku záväzku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

65. Vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. 8500105196 je neplatná. Preto súd žalobe aj v tejto časti ako skutkovo a právne dôvodnej vyhovel.

66. Podľa § 333 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

67. Nakoľko súd uznesením č.k. 4Csp/134/2017-24 zo dňa 22.09.2017 nariadil neodkladné opatrenie trvajúce až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, právoplatnosťou tohto rozsudku v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia neodkladné opatrenie zanikne.

68. Podľa § 255 ods. 1 CSP, Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

69. Vo výroku o trovách konania rozhodol súd podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Žalobca bol v konaní plne úspešný, keďže súd jeho žalobe vyhovel v celom rozsahu, a preto má voči žalovanému ako neúspešnej sporovej strane nárok na náhradu trov v konaní v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.